

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΡΩΤΙΚΟΝ ΒΛΕΜΜΑ

ΣΚΙΑΓΡΑΦΗΜΑ ΕΙΣ ΤΡΙΑ ΜΕΡΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ ρομαντικός
ΜΕΓΑΚΛΗΣ ζωγράφος
ΜΥΡΟΞΙΣ νέος καλλιωπιστής

ΑΦΡΟΔΙΤΗ νεῖνις φιλάρεσκος
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ θαλασσηπόλος τῆς
ΑΝΘΡΑ νεῖνις χωρική

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Δωμάτιον τοῦ Ἡροστράτου

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ

[κρατῶν γραφίδα ἐνώπιον τραπέζης, ἐρείδων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς
καὶ ἀτενίζων τὴν ὁροφὴν]

ΚΑΤΗΡΑΜΕΝΕ κόσμε! διεστραμμένη, αἰμοδόρε, ἀναισθητε, ψεύτρια, ἐπιπόλαιε, γελοία, ἀπατεῶν, ἐπιτετηδευμένη, ἀδδὴφάγε, χαλύβδινε κοινωνία! κατέφαγες τσαυτὰ βιβλία, τόσα δάκρυα ἔπιες καὶ μὲ ὁποῖον σπαραγμὸν χυθέντα! ἐκρότησες τὰς χεῖρας εἰς τὴν θεάν ἐνός Ὁρέστου σφάζοντος τὸν φονέα τοῦ πατρός του καὶ ὅμως μετὰ μόλις ἡμίσειαν ὥραν ὠπισθοδρόμησας ἐνώπιον ἀγαθοῦ τινος καὶ μεγάλου τολμήματος. Ἐὰν εἰς Σαίξπηρ, εἰς Γκαῖτε, Οὐγκὼ ἢ Λαμαρτῖνος, ἀστραπὴν ἀναζητῶν εἰς τὸ ἐσθεςμένον σου βλέμμα φαεινὴν, καὶ βαρυνθεὶς τὰ ξηρά, μονότονα καὶ εἰς μόνον τὸν συρλὸν ὑπέικοντα θαυμαστικά σου, ἤνοιγε τὸ στήθος του δι' αἰχμῆς ἐγχειριδίου καὶ ἀπέσπα ἄχνίζουσας, σπαρασσομένην τὴν μεγάλην καὶ θεῖαν καρδίαν του, καὶ ἔτεινεν αὐτὴν ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ἀκίδα ἡλεκτρικὴν ἀπεκδεχομένην τὸν σπινθῆρα τῆς παγκοσμίου καταπλήξεως, τῆς οἰκουμένης ἀπάσης γονυκλινούσας καὶ ἀσκεπούσας... ὦ! νομίζω ὅτι σὲ βλέπω ὅτι σὲ βλέπω, τώρα,

ἐκεῖ, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου τῶν θολῶν καὶ δακρυβρέκτων, ἐκβάλλουσιν ἐκ τοῦ κόλπου σου, ἡρέμα μεταξὺ δύο χασμημάτων, τὰ γεροντικά σου δίοπρα, σπογγίζουσιν αὐτὰ διὰ τοῦ ῥινομάκτρου σου καὶ θέτουσαν πρὸ τῶν ῥικνῶν καὶ ἐρρυτιδωμένων ὀφθαλμῶν σου ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν τέρψιν τοῦ θεάματος, ἥτις δύναται νὰ συντελέσῃ κατὰ τι εἰς τὴν πέψιν τοῦ δείπνου σου! Καὶ τί δὲν εἶδες; Τὸν Κούρτιον κατακυλιόμενον εἰς τὸ βάραθρον τῆς Ῥώμης ὅπως σώσῃ τὴν πατρίδα του, τὸν Κόδρον αἱματόφυρτον καὶ θνήσκοντα πρὸ τῶν Ἀθηναίων, τὸν Σωκράτην μὲ τὴν κύλικα τοῦ κωνείου ἐν τῇ χειρὶ καὶ τὸ πρὸς τὸν κόσμον καὶ τὸν χρόνον ἅπαντα μειδιάμα ἐπὶ τὰ χεῖλη, τὸν Θεμιστοκλέα, τὸν Ἀριστείδην, τὸν Βροῦτον, τὰ πάντα! Λαμπάδας καείσας ὅπως σὲ φωτίσωσι. Καὶ τί ἐγένοντο πάντα ταῦτα ἐν σοί, βάραθρον ἀδδῆφαγον, αἰέποτε πρὸς καγχασμὸν καὶ κατάβρωσιν; Οὐδὲν ὀλίγοι ἀνδριάντες μόνον.... "Α! ἐλησμόνησα. . . "Οχι... καὶ ὀλίγα βιβλία. Ἡ ἀπολογία καὶ ὁ περὶ Ἀθανασίας τῆς ψυχῆς διάλογος τοῦ Σωκράτους πρὸς ἐξάσκησιν τῶν παιδῶν εἰς τὴν ἐλληνικὴν σύνταξιν. Τὸ δάκρυ τοῦ Λαμαρτίνου καὶ Οὐγκὼ διὰ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, ὁ ὀλοφυγμὸς τῆς Διδουῆς διὰ τὴν Λατινικὴν! "Ω! σοφώτερον δὲν ἡδύναντο νὰ διευθετηθῶσι τὰ πράγματα ταῦτα βέβαια!

Καὶ τώρα τί θέλεις ἀκόμη; Δάκρυ ἐν ἴσως φλογερὸν, ὡς ρευστὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον, ἵνα τὸ ἀντιγράψῃς ἐπὶ λείου καὶ χρυσοποικίλου χάρτου διὰ τὴν ἐρωμένην σου; "Οχι δὲν θὰ σοὶ τὸ δώσω, ἐφιμυθιωμένον νευρόσπαστον, τὸ δάκρυ τοῦτο, δὲν θὰ σοὶ τὸ δώσω, διότι τὸ ἄσθεστον, τὸ καταβιβρωσκον πῦρ διὰ τοῦ ὁποίου τὸ ἐθέρμανα, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ ἡγνισα, εἶναι ἰδικόν μου πῦρ, ὅπερ ὁ οὐρανὸς μοι ἐδώρησεν. "Ω! αὐτὸν τὸν θεῖον σπινθῆρα, ὅστις μὲ τήκει ἀπαύστως ἐν ἀτμοσφαίρᾳ ζωῆς ὑπερτέρας, τὸν ἀγαπῶ, καὶ θὰ τὸν κρύψω ὡς ἐραστῆς ζηλότυπος ἐντὸς τοῦ στήθους μου, μακρὰν τοῦ παγετοῦ τῶν βλεμμάτων σου, μακρὰν!

Δὲν θέλω τὰς χειροκροτήσεις σου, οὐδ' αὐτό σου τὸ δάκρυ τὸ προεμελετημένον, τὸ ὑπολογισθὲν ἐκ τῶν προτέρων καὶ σχεδὸν κατασκευασθὲν διὰ τὸν στεναγμὸν μου τὸν μύχιον. Μὴ δὲν ἐνυπολανθάνει κόσμος ὀλόκληρος καλλονῆς καὶ ῥεμβασμοῦ εἰς τὸν χνοῦν τῶν πετάλων ἐνὸς ῥόδου, εἰς τὴν χαρίεσαν ἀγκάλην ἰου θαλεροῦ; Τὰ λοιπὰ κράτησέ τα.

Ἐλθέ τώρα, πότνια θεά, σεπτὴ διερμηνεύτρια τοῦ κάλλους τῆς Ἥους, τῆς μαρμαρυγῆς τῶν ἀστέρων καὶ τῆς τῶν ἀνθέων λαλιάς. Ἐλθέ, ἄμβροτε Καλλιόπη, σύ, ἐν ἀστραπῇ λαμπρᾷ τοῦ πυρὸς τῆς διανοίας ἀναπτύσσουσα τὰς πτέρυγας σου τὰς ἐκ μειδιάματος

θεοῦ ἐπὶ τὴν παγεράν τῶν θνητῶν καὶ μόρσιμον ταύτην ἀτμό-
σφαιραν! Ἐλθέ μετὰ τῶν ὀνείρων σου ἐκείνων ἐν οἷς τοσάκις μ'
ἐδαυκάλισας, καὶ ἐφ' ὧν, οἴμοι! τοσάκις ἀνηγέρθην μειδιῶν ἐκ
θείας ἡδονῆς κόσμου ἄλλου, ἴσως ἀκτινοβολῶν εἰς ὀφθαλμὸν δυ-
νάμενον τὸ θνητὸν νὰ διατρυπήσῃ τοῦ ἀθανάτου περιχύλυμμα,
καὶ ὅμοιος πρὸς τὴν πρώτην ἡλιακὴν ἀκτῖνα, μὴ ἔτι θίξασαν
τὴν γῆν, τὴν μυσταρὰν πραγματικότητα. Τὸ βλέμμα σου, ἐξ οὗ
ἀρύομαι ζωὴν, ἐγὼ ὁ ἐν τῇ ἀγόνῳ ταύτῃ καὶ ἐρήμῳ γωνίᾳ τοῦ
χάους ἐξόριστος, τὸ βλέμμα σου καὶ πάλιν δάνεισόν μοι, καὶ ἔλθε
νὰ ζητήσωμεν ῥόδον τι ἐκ τῶν καχεκτικῶν καὶ πτωχῶν τῆς νή-
σου ταύτης τοῦ κόσμου, ἣν καλοῦσι γῆν, ὅπως ἀναμνησθῶμεν
ὁμοῦ, ὁμοῦ πάντοτε, τὰ ἄνθη τὰ λαλοῦντα καὶ ἐρώμενα τῆς ἀλη-
θοῦς ἡμῶν πατρίδος:

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΜΕΓΑΚΛΗΣ

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. "Α! τοὺς κατηραμένους χρωματοπώλας! Καλὴν
ἡμέραν, Ἡρόστρατε... Νεκροθάπτει τοῦ Ἀμλέτου ἀπαράλλαχτο!
Δὲν φροντίζουσιν ἐὰν εἰς ζωγράφος θέτῃ ὅλην τὴν ψυχὴν του,
ὅλον τὸν κόσμον εἰς ἓν πρῶτον ἐρωτικὸν βλέμμα. Οἱ ἄνθρωποι
αὐτοὶ εἶναι πλασμένοι ἐκ χρωμάτων μεταλλικῶν ἢ φυτικῶν.
Πωλοῦσι χρώματα, οὐδὲν ἄλλο. Ἀδιάφορον ἂν τὰ χρώματά των
στερῶνται ἐν οἰωδῇ ποτε μίγματι αὐτῶν τῆς οὐρανίας ἐκείνης
γλυκύτητος ἣν ὠνειροπόλησεν εἰς Ῥαφαήλ ἢ Βανδύκ, καὶ πρὸ
τῆς ὁποίας, Ἡρόστρατε, θὰ ἐγονυπέτεεις ὡς ἐνώπιον μικρογραφί-
ματος τοῦ οὐρανοῦ. Φαντάσθητι ἀσέβειαν! Ἠγόρασα ὀλίγον κόκ-
κινον χρῶμα τὸ ὁποῖον ἐν συγχρωτίσει χρησιμεύει κατὰ τι πρὸς
ἐνδειξιν πάθους ἐν ἱπῶ πρώτῳ ἐρωτικῷ βλέμματι, ὅπερ ἀπὸ
τεσσάρων ἡδὴ μηνῶν ὀνειροπολῶ ὥρατον μέλαν διὰ τὰς βλεφα-
ρίδας τῆς νεανίδος μου, βλεφαρίδας μακράς, ἐκτοξευσούσας περι-
πάθειαν... Τίποτε. τίποτε δὲν ἡμπορῶ νὰ κατορθώσω! Συνέτριψα
ἐννέα γραφίδας. Τὸ βλέμμα τῆς νεανίδος δὲν μὲ εὐχαριστεῖ.
Εἶναι βλέμμα ἐρωτικόν, ἀλλὰ δὲν εἶναι πρῶτον ἐρωτικὸν βλέμ-
μα... Τὰ χρώματα πταίουσιν, εἶμαι βέβαιος, πταίει ἡ γραφίς,
πταίει...

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ Ἡ φαντασία σου πρὸ πάντων, φίλε Μεγάκλεις,
εἶδες ποτε ἐρωτικὸν βλέμμα;

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Ὅχι.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ Οὐδ' ἐγώ· καὶ ὅμως, ἐὰν διὰ λόγων τὸ εἰκόνι-
ζες, μοὶ φαίνεται ὅτι ἤθελες τὸ ἰδεῖ ὡς ἐν πρωτοτύπῳ. "Ω! εἶναι
ἀναντίρρητον ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν ἡ φαντασία σου πταίει.

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Ἔτι δὲ ἀναντιρρητότερον ὅτι πρᾶγμα τι παραπλήσιον ὑποπτευόμενος, ἦλθον πρὸς σέ, τοὔτέστι πρὸς τὴν μοῦσάν σου, ἀγαπητὲ σύνοικε.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Καὶ ἦλθες ἄνευ τῆς εἰκόνης σου;

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Τὴν φέρω ἀμέσως. [ἀπέρχεται]

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. [γονυπετής] Τὸ βλέμμα σου, Μοῦσα, καὶ τὰς πτέρυγάς σου ἐπὶ μίαν στιγμὴν. [Ὁ Μεγάκλῃς εἰσέρχεται φέρων ὀκρίθαντα, γραφίδας καὶ μίαν εἰκόνα παριστώσαν σύμπλεγμα νεάνιδος ἄνευ ὀφθαλμῶν καὶ νεανίου ἄνευ ὀφθαλμῶν ἐπίσης] Ἴδου δύο καλλοναὶ ἄνευ φωτός. Παράδεισος ἐν ζοφερῷ μεσονυκτίῳ. Καὶ τί εἶναι καλλονὴ ἄνευ βλέμματος;

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Καὶ τί εἶναι βλέμμα ἄνευ καλλονῆς, Ἡρόστρατε; Διότι πρέπει νὰ μάθῃς ὅτι ἐπὶ τῶν προσώπων τούτων ἐχάραξα δεκαεννέα ζεύγη βλεμμάτων ἀνουςίων.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Καὶ ὅποιαν ἔκφρασιν καὶ σχῆμα θὰ δώσῃς εἰς τὸ πρῶτον ἐρωτικόν σου βλέμμα;

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. That is the question.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Ἴδου λοιπὸν ἡ γραφὶς τοῦ ποιητοῦ ἀνωτέρα τῆς γραφίδος τοῦ ζωγράφου. Ὑπαγορεύει ὁ Ὅμηρος, καὶ ὁ Πολύγνωτος γράφει. Γράψον, θὰ ὑπαγορεύσω.

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. [παρασκευάζων τὰς γραφίδας καὶ τὰ χρώματα]. Πόσον ἀπατᾷσαι, Ἡρόστρατε! Ὁ ζωγράφος φαντάζεται ὅσον καὶ ὁ ποιητής. Ὅλη ἡ διαφορὰ ὑπάρχει εἰς τὴν ἔκφρασιν. Λέξεις ἢ σχῆμα. Τί τὸ ζωηρότερον; Τοῦ ἡλίου ψάλλων τὴν ἀνατολὴν ὁ ποιητής, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν μεταφέρει εἰς τὸν χάρτην ὅλον του τὸ αἶσθημα. Ἀεῖποτε μένει τι ὑπόλοιπον ἐντὸς αὐτοῦ. Δὲν ψάλλει τὸ χρῶμα ἀλλὰ τὴν λαλίαν τοῦ χρώματος. Ὁ ζωγράφος ψάλλει ἀμφοτέρω. Διὰ τὸ ἐλάχιστον νεφύδιον, διὰ τὴν ἀδιορατοτέραν τῶν σκιῶν, ἀνάγκη νὰ ἐρωτήσῃ τὴν φαντασίαν του. Τὸ σχῆμα μιᾶς πτυχῆς ἐσθῆτος, πτυχῆς ἢ καὶ ἐπὶ αἰῶνας ὀλοκλήρους ὁ θεατὴς τῆς εἰκόνης δὲν θὰ διακρίνῃ ἴσως, ἅτε ἀδιόρατον, τὸ σχῆμα, λέγω αὐτῆς, ἀνάγκη νὰ συμφωνῇ, νὰ ἐπιτείνῃ μάλιστα τὴν ἔκφρασιν τῆς ὅλης στάσεως τοῦ βλέμματος, τοῦ ἠθικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἱστορίας, τῆς μορφῆς. Τίς σὲ βεβαιοῖ ὅτι πρῶτον βλέμμα ὅπερ μέλλεις νὰ μου ὑπαγορεύσῃς διὰ τὴν εἰκόνα μου δὲν θὰ ᾔηται ἀτελές;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Τίς μὲ βεβαιοῖ, λέγεις; Ἀλλὰ τὸ βλέπω ἐμπρὸς μου... Ἴδου, ἰδου εἰκονίζεται ἐκεῖ εἰς τὸ κενόν, ἀμβρόσιον, θεῖον. Σπεῦσον Μεγάκλεις, τὴν γραφίδά εἰς τὰ χεῖράς. Γρήγορα! οἱ οὐρανοὶ ἀνοίγονται.

[Ὁ Μεγάκλῃς θίγει ταχέως τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοῦ ὀκρίθαντος καὶ τοποθετεῖται πρὸ αὐτῆς.]

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. [μετὰ τινά στιγμὴν ἔνθους]. ὦ! μολύβδινοι, μολύβδι-

ναι αἱ λέξεις ἀπέναντι ἐκείνου τοῦ ἀδάμαντος. Ἐκεῖ εἶναι ἀστραπή, ἀλλ' ὅχι φωτός, ὅχι φωτός! Ὁ ἐκθαμβῶν σελαγισμὸς τῆς ἀστραπῆς εἶναι μεσονύκτιον ἀπέναντι τῆς ἀστραπῆς ἐκείνης. Θὲς ἐντὸς τῶν βλεφαρίδων μειδίαμα Θεοῦ· δέσμην ἀκτίνων εὐδαιμονίας καὶ φωτὸς περὶ τὴν περιφέρειαν τῆς κόρης. Ὁχι! ὅχι! ἡ καμπυλότης ἐκείνη δὲν ἐκφράζει εἰμὴ ἐκπληξιν μόνον ζωηράν. Θάμβος πρέπει νὰ ἐκφράζη, θάμβος! Ὑπόθεσις κολασμένου διαβλέποντα ὀλίγον οὐρανόν! Καὶ ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ... ὦ! ἐκεῖ συγκεντροῦνται τὰ πάντα. Ἐκεῖ εἶναι ἡλίου ἀνατολή, ἀλλ' ὅχι ἡ κοινή. Φαντάσθητι τὴν πρώτην, τὴν πρώτην ἡλιακὴν ἀνατολήν, ἐξερχομένην ἐκ χάους μυστηριώδους, καὶ πάντα ταῦτα ἐν στερεώματι ἀθανασίας. Ἐκεῖ εἶναι ὕμνος τοῦ ἄνθους πρὸς τὴν Πλάστην συναντῶμενος ἐντὸς φωτὸς μετὰ τῆς προσευχῆς ἐνὸς βρέφους. ὦ! οἱ ζωγράφοι! ἀς γονυπετήσῃ λοιπὸν ὀλίγον ἡ ψυχὴ σου! Τὸ πρῶτον τοῦ ἔρωτος βλέμμα ἀγνοεῖς ὅτι δὲν εἶναι βλέμμα ἀνθρώπινον; Ἐφαντάσθης ποτὲ τὴν Ἀφροδίτην λουομένην; Ὅλη ἐκείνη ἡ ἐκφρασίς πρέπει νὰ τεθῇ εἰς τοῦ ὀφθαλμοῦ τὴν περιφέρειαν. Εὐδαιμονίας μέθῃ ἐναγκαλιζομένη τὸν στόνον παραπόνου ἀηδόνας τυφλωθείσης, ἰδοὺ διὰ τὸ σύνολον... Τίποτε δὲν εἶπον, τίποτε. Ἐβέβηλωσα τὸ ἵνδαλμά μου διὰ λέξεων πεζῶν. Μεγάχλεις, θραῦσον καὶ τὴν δεκάτην σου γραφίδα. Εἴμεθα ἄνθρωποι καὶ οὐδὲν ἄλλο.

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. [παραμερίζων] Ἡ δεκάτη μου γραφὶς καὶ τὸ εἰκοστὸν ζεῦγος τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐσώθησαν, σὺ δὲ ἐθαυματουργήσας Ἠρόστρατε.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. [ὀπισθοδρομῶν ἐκπληκτός] Τὸ ἵνδαλμά μου ἐπὶ πίνακος!

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Οὐδεὶς ζωγράφος ἤθελε σὲ ἐννοήσῃ, φίλε μου, λαλοῦντα οὕτω. Ἐγὼ σε ἐννόησα, ἰδοὺ τὸ πᾶν. Ἡ εἰκὼν αὕτη αὔριον θὰ ἐκπλήξῃ τὸν κόσμον.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Τὸν κόσμον! Μήπως νομίζεις ὅτι δι' αὐτὸν ὠνειροπόλησα; Ἐλθὲ νὰ σὲ ἀσπασθῶ. Εἶσαι ἀδελφός μου ἐν φαντασίᾳ καὶ ὀδύνῃ. [περιπτύσσονται ἀλλήλους] Ἀλλ' εἶναι ἀρά γε τοῦτο τὸ ὅ,τι ἐζητοῦμεν; Εἶσαι βέβαιος, Μεγάχλεις, σὺ ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ὑψηλότερον τοῦ ὀνειροπολήματος;

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Ὁχι, οὐδ' ἡγάπηθην, οὐδ' ἡγάπησά ποτε.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Οὐδ' ἐγὼ ἡγάπητα θνητὴν τινα κόρην. Τὸ ἵνδαλμά μου μόνον ἀγαπῶ, νέαν λευχείμενα, αἰθερίαν, μὴ στηριζομένην εἰς τὸ ἔδαφος. Τὸ βλέμμα της εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ πίνακος ἐκεῖνο βλέμμα. Ἀλλ' εἶναι βλέμμα ἵνδαλματος ἀπλοῦ.

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Πρέπει νὰ ζητήσωμεν ἐν πρῶτον βλέμμα, φίλε μου.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Δὲν πωλοῦν, Μεγάκλεις. Πωλοῦσι μόνον τέχνητά.

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Εὐρον! Ὑπάγωμεν εἰς τῆς Ἀφροδίτης.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Εἶναι τόσον μακρὰν ὁ Ὀλυμπος!

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Εἰς τῆς Ἀφροδίτης τῆς ρωμαντικῆς. Ἐμαθον παρὰ τῆς θαλαμηπόλου της, ἥτις, ἐν παρενθέσει, δὲν μὲ εὐρίσκει ἄσχημον, ὅτι ἔφθασε χθές τὸ ἐσπέρας ὁ... τὸν ἐνθυμεῖσαι βέβαια, ὁ Μυρόεις· ὁ μικρὸς ἐκεῖνος πλούσιος συμμαθητῆς μας, τὸν ὁποῖον ὁ πατήρ του προορίζει ἀπὸ τινος διὰ τὴν εὐαίσθητον Ἀφροδίτην. Αὐρίον θὰ τὴν ἐπισκεφθῇ. Τώρα, αὐτὸς μὲν εἶναι εἰκοσαετής, ἐκείνη δὲ κατὰ τρία ἔτη νεωτέρα του. Δυνάμεθα νὰ κρυβῶμεν μετ' αὐτῆς τῆς εἰκόνης. Τίς οἶδεν! ἴσως γίνωμεν μάρτυρες τοῦ πρώτου βλέμματος τοῦ ἔρωτος ὅπερ ρίπτει ἀκουσίως ἡ γυνὴ καὶ θὰ τὸ παραβάλωμεν.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. [λαβάνων κιθάραν καὶ ἐξαπλούμενος ἐν ἀλλοπροσύνῃ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου] Ὅπως θέλεις....

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Τρία δωμάτια. Τὸ μὲν πρὸς τὰ ἀριστερὰ φέρει ὡς ἐπιπλα καθρέπτην, ψήκτρας καὶ τὰ τοιαῦτα, τὸ ἐν τῷ μέσῳ βιβλιοθήκην, καθρέπτας ἀνακλίντρα κλπ. τὸ δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ εἶναι δωμάτιον θαλαμηπόλου. Ἡ ΑΦΡΟΔΙΤΗ εἰσέρχεται εἰς τὸ μεσαῖον δωμάτιον ἀκένιστος καὶ ἀτημέλητος, ἐν δὲ τῷ πρὸς δεξιὰ δωματίῳ ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΜΕΓΑΚΛΗΣ κατοπτρεύοντες ὀπίσθεν παραπετάσματος.]

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. [ἰσταμένη ἐνώπιον τῆς βιβλιοθήκης.] «Ὁ ἀπολεσθεὶς παρὰ δεισος τοῦ Μέλτωνος» ἔκδοσις τετάρτη... Ὡραῖον ποίημα καθὼς λέγουσιν. Ἄλλο. «Ἰατροῦ Ἀπομνημονεύματα» Ἀλεξάνδρου Δουμά. Οὐφ! Ἐκεῖνος ὁ Γιλβέρτης μὲ τὰς φιλοσοφίας του! Πάντοτε ἐναντίον τῶν γυναικῶν. Τί ἔκαμαν λοιπὸν αἱ γυναῖκες εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐγωῖστας συγγραφεῖς; Τίς τοὺς πταίει, ἐὰν εἰς χαρίεις πῖλος, ὀλίγον ψιμμύθιον καλῆς ποιότητος, ἐν πέδιλον κομψόν, ἢ εἰς ὥρατος κεκρύφαλος σαγηνεύει αὐτοὺς τοὺς ἐραστὰς τῶν ἐπιφανειῶν;... Ὅπωςδὴποτε ὅμως ἀνάγκη προγυμνάσεως ὀλίγης. Ὁ Μυρόεις ἔφθασε, πρέπει νὰ με ἀγαπήσῃ. ὦ! σήμερον πρέπει νὰ γίνω Γαλάτεια, πρέπει νὰ γίνω Βεατρίκη καὶ πρὸ πάντων Σαπφώ. Ὁφθαλμοὶ ἐκλελυμένοι, στάσις νωχελής, αὐτὰ ἀρέσκουσιν εἰς τὸν αἰῶνά μας καὶ εἰς τοὺς αἰσθηματικούς. Ταλαίπωρα βρέφη μὲ ἀνοικτὴν καρδίαν καὶ κεκλεισμένον λογικόν. Ἀγνοοῦσιν ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἡ γυνή, δακρύουσα καὶ ἀσθμαίνουσα ἐκ πάθους καὶ ἐρωτικῆς παραφορᾶς,

τοῖς ψιθυρίζει τὴν λέξιν « Σ' ἀγαπῶ » προσέχει συγχρόνως μὴ κηλιδωθῇ ἢ ἐσθῆς τῆς, ἢ μήπως βόστρυχός τις τῆς κόμης τῆς ἐκτοπισθῇ τῆς θέσεως του, εἰς ἣν μετὰ τοσούτους ἀγῶνας τὸν ἐτοποθέτησε. Ταλαίπωρα ἀθῶα βρέφη!

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Μεγάκλεις, διατί λοιπὸν ἤλθομεν ἐδῶ; Βλέπεις ὅτι αὐτὸ τὸ τέρας βλασφημεῖ.

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Ἐξ ἀναντίας, φίλε μου, διδάσκει.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Τὰ πάντα ὅμως κεῖνται εἰς τὸ βλέμμα, καὶ σήμερον πρέπει νὰ ριθῇ τὸ λεγόμενον πρῶτον ἐρωτικὸν βλέμμα. Τί δὲν ἐπλάσαν οἱ ποιηταὶ ἐκ φιλοδοξίας ἢ φιλαργυρίας! Ἦτο καὶ αὐτὸ μία ἐφεύρεσις... Ἀς ἀκούσωμεν τί λέγει ὁ Οὐγὼ διὰ τοῦτο. [λαμβάνει τοὺς « Ἀθλίους » τοῦ Β. Οὐγὼ] ὦ! τὸ ἐνθυμοῦμαι ἐκ στήθους. Τόμος δεύτερος Σελ. 277. Κεφάλαιον τρίτον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ἑáros ἀποτελέσμα. Ὠραῖαι λέξεις, ἀλλὰ λέξεις. Ἰδωμεν. [ἀναγινώσκει] Τί ὑπῆρχεν ἐν τῷ βλέματι τῆς κόρης κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν; Τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ ὁ Μάριος. Δὲν ὑπῆρχε τίποτε καὶ ὑπῆρχε τὸ πᾶν. Μία παράξος ἀστραπή. Ὁφελιμώτατον θὰ ἦτο εἰάν κατῴρθουν νὰ μιμηθῶ τὸ βλέμμα τοῦτο. Τίς γυνὴ ἐσκέφθη ἄρά γε μέχρι τοῦδε, ἐκτὸς ἐμοῦ, καὶ τὸ μέσον τοῦτο; Νὰ δανεισθῇς ἐκ τῆς γραφίδος τοῦ Οὐγὼ ὀλίγον πῦρ, ὡς ὄπλον! Ὅποιον ὄπλον ἀλάνθαστον! θὰ τὸ κατορθώσω.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. [Μετὰ κεκρατημένης ὀργῆς] Μεγάκλεις!

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. [ἀπαθῶς] Ἡρόστρατε.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. [ἀντικρύζει τὸν καθρέπτην πρατοῦσα τὸ βιβλίον]

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ! [Ἡ Μαργαρίτα εἰσέρχεται]

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. Κυρία μου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Νὰ μοι φέρῃς τὸν κόσπον μου à la tempête, καρφίδας, ποῦδραν, τὸ λευκὸν ψιμμύθιον, τὸν μπουά, τὰ ἐσωφόρια τὸν κορσέ, τὴν ζώστραν, τὸ ὑπογόμφιον, τὰ μανικέτια, τὴν κτέναν, τὸ gris μου μαλομέταξον, φορκέττας, κτενάκια, νερὸν καὶ ἔπειτα φέρεις καὶ τὰ ἄλλα διὰ νὰ ἡμπορῇς νὰ τὰ σηκώσῃς. [Ἡ Μαργαρίτα κινεῖται νὰ ἐξέλθῃ]

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Ἀ! ἐλησμόνησα τὸ καλλίτερον. Νὰ μοῦ φέρῃς καὶ τὸ μαῦρον βελούδιόν μου πούφ, Μαργαρίτα, καὶ νὰ ἔλθῃς νὰ με κτενίσῃς. Ἀς ἐξακολουθήσωμεν τώρα. [Ἡ Μαργαρίτα ἐξέρχεται]

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Ἀφες μες νὰ φύγω, φίλε μου, καὶ σὲ συμβουλεύω νὰ συντρίψῃς τὴν εἰκόνα σου ἐκείνην, διότι ψεύδεται. Τὸ ὑψηλὸν καὶ τὸ ὠραῖον δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς σκωληκοβρότου ταύτης κοινωνίας. Ὑγίαινε!

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Δὲν θὰ φύγῃς, Ἡρόστρατε. Ὅ,τι βλέπεις ἐκεῖ

εἶναι ὀδυνηρὸν διὰ σέ, ἀλλ' ἡ ποίησις ἐν μόνῃ τῇ ὀδύνῃ θάλλει· ὁ δὲ ποιητὴς ψάλλων τὴν ὀδύνην του, ἐκπληροῖ τὴν ἀληθῆ ἀποστολήν του. [Ἡ Μαργαρίτα φέρει τὰ ζητηθέντα]

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. [ἀναγινώσκουσα] Τὸ βλέμμα τὸ ὁποῖον ὁ Μάριος εἶδε, δὲν ἦτο βλέμμα ἀφελὲς καὶ ἀπλοῦν, ἀλλὰ χάος μυστηριώδες, ὑπανοιχθὲν καὶ πάλιν κλεισθὲν διὰ μιᾶς. Βλέμμα δηλ. ταχὺ καὶ περιπαθές, ὡς αὐτό... [Βλέπει τὸ κάτωπτρον] Ἀλλὰ λέγει· χάος μυστηριώδες. Πῶς ἄρα γε νὰ ὑπεκρίθῃ τὸ βλέμμα τοῦτο ἐκείνη ἢ μικρὰ ἡρώϊς τοῦ συγγραφέως μας; Διότι ἐξ ἅπαντος θὰ το ὑπεκρίθῃ ὡς γυνή. Μαργαρίτα δός μοι τὸ ψιμμῦθιον. Σήμερον δὲν χρειάζεται κόκκινον. Ὅλα πρέπει νὰ συντείνωσι. [ψιμμυθιοῦται ἐνῷ ἀναγινώσκει] Ὑπάρχει μία ἡμέρα καθ' ἣν πᾶσα νεῆνις ρίπτει ἐν βλέμμα ὡσάν αὐτό. Ἐδῶ ἀπατᾶται ὁ συγγραφεὺς μόνον κατὰ τὸν ἀριθμόν. Οὐαὶ εἰς τὸν ὅστις τύχη ἐνώπιον αὐτῆς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν! Ἄ! τὸν δυστυχῆ Μυρόντα!... Τὸ πρῶτον τοῦτο βλέμμα ψυχῆς ἀγροσύνης εἰσαυτὴν... Βλέπεις, Μαργαρίτα, πόσον ὑβρίζουσιν ἡμᾶς τὰς γυναῖκας αὐτοὶ οἱ ποιηταί; Λέγουσιν ὅτι δὲν γνωρίζομεν τὸν ἑαυτόν μας.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. Αὐτὸ κυρία μου θὰ πῇ πῶς αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δὲν γνωρίζουν τὸν ἑαυτόν των... Αἱ! Ὅχι· ὅμως καὶ ὅλοι... [ρίπτει βλέμμα λαθραῖον ἐπὶ τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ δωματίου]

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Αὐτὴ ἡ ἰδέα μοὶ ἀρέσκει, Μαργαρίτα. Ἐὰν ἐπιχειρήσῃς ποτὲ νὰ σχολιάσῃς τοὺς «Ἀθλίους» τοῦ Οὐγώ, μὴ λησμονήσῃς νὰ προσθέσῃς καὶ τὴν ἰδέαν σου ταύτην ἐν ὑποσημειώσει. Πρὸς τὸ παρὸν ὅμως, πρέπει νὰ προσέχῃς περισσότερον διότι αὐτὸς ὁ βόστρυχος δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ συγγραφέως τούτου τὸν ὁποῖον κρατῶ, καὶ ὅστις πρέπει νὰ ἡξεύρῃς, ὅτι πολλάκις μοὶ ἐχρησίμευσεν ὡς τώρα, δηλ. ὡς κομμωτῆς καὶ θαλαμηπόλος μου. Ὁ βόστρυχος αὐτὸς πρέπει νὰ πίπτῃ μὲ χάριν καὶ νὰ φαίνεται ὅτι δὲν ἐτέθη ἐκεῖ ἐξεπίτηδες.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. ὦ! ὅλος οὗτος ὁ κόσμος νομίζω, ὅτι θὰ καταχρημισθῇ μετ' ὀλίγον εἰς ἐρεβώδη ἄβυσσον καὶ νύκτα αἰωνίαν. Ψεύδονται λοιπὸν τὰ πάντα, ὁ ἡρωϊσμός, ὁ ἔρως, ἡ ἀγάπη, ὁ ἐνθουσιασμός, τὰ πάντα. [πρὸς τὸν Μεγαλέα] Ἀφες με νὰ φύγω, νὰ φύγω, ὅπου σκοτία παχυλὴ καὶ αἰωνία, ἢ ὅπου ρόδον δὲν ἀνθεῖ ψευδόμενον, ὅπου δὲν διασώζει τις μνήμην κατασπαράσσουσαν τὸν ἐνθυμούμενον.

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. [κρατῶν αὐτὸν] Πρὸς Θεοῦ, Ἡρόστρατε, μεῖνον καὶ ὑπόμεινε! ὦ! εἰάν ἡδυνάμην βλόκληρον μάλιστα νὰ κρύψω τὸν κόσμον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο, ὅποσα μέλλοντα θύματα τῆς

γυναικὸς ἤθελον σώσει! [Ὁ Μυροεὶς εἰσέρχεται εἰς τὸ πρὸς τ' ἀριστερὰ δωμάτιον, καὶ ἵσταται πρὸ τοῦ καθρέπτου. Τὸ δωμάτιον τοῦτο εἶναι καταφανὲς εἰς τὸν Ἡρόστρατον καὶ Μεγαχλίαν]

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Γρήγορα Μαργαρίτα. [ἀναγινώσκει] «Οὐδὲν δύναται τὰ ἐκφράσῃ τὴν κινδυνώδη γοητείαν τῆς ἀπροσδοκίτου ταύτης αἰδέας τῆς ὑποφωσκούσης εἰς τὰ σκότη ἐκεῖνα τὰ ἱσχυρὰ καὶ συγκειμένης ἐξ ὅλης τῆς παρούσης ἀθωότητος καὶ ἐξ ὅλης τῆς μελλούσης περιπαθείας.» Χρειάζεται λοιπὸν βλέμμα ταχύ, μυστηριῶδες, γοητευτικόν, φωτεινόν, ἀθάνατον καὶ περιπαθέστατον, ὡς αὐτό. . [μορφαίνει] Αἱ! τί λέγεις Μαργαρίτα;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. Παναγία μου! αὐτὸ φαίνεται ὡς αὐτὸ βλέμμα φωμοζήτου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Σιωπή, ἀνόητε! ποῦ ἤξεύρεις σὺ τοιαῦτα πράγματα; Ἄς ἴδωμεν κατωτέρω.

ΜΥΡΟΕΙΣ. [ἐν τῷ δωματίῳ του] Δὲν ὑπάρχει ὅμως πολὺ sentiment εἰς αὐτὸν τὸν λαιμοδέτην. Ὁμοιάζει, δὲν ἤξεύρω πῶς, ὡς αὐτὸν λαιμοδέτης συμβολαιογράφου. Οὐφ! πότε λοιπὸν θὰ ἔλθῃ ἡ θαλαμηπόλος ἵνα μὲ εἰσαγάγῃ; [εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὁ στολισμὸς τῆς Ἀφροδίτης ὑπάρχει περὶ τὸ τέλος του]

ΑΦΡΟΔΙΤΗ [ἀναγινώσκει] «Εἶναι εἶδος στοργῆς διαταξούσης τυχαίως ἀποκαλυπτομένης καὶ παραδοκούσης. Παρὶς τὴν ὁποίαν στήνει ἡ ἀθωότης καὶ δι' αὐτῆς παγιδεύει καρδίας ἀκουσα καὶ ἐν ἀγνοίᾳ της. Ἡ παρθένος βλέπουσα ἤδη ὡς γυνή.» Τούτέστι δόλος ἀθωότητος ἀκούσις αὐτῆς, στοργὴ διατάζουσα, τυχαίως ἀποκαλυπτομένη καὶ παραδοκούσα. . . Πολὺ παρὰ δόξον μίγμα ἀντιθέτων πραγμάτων εἶναι αὐτὸ τὸ πρῶτον βλέμμα τοῦ ἔρωτος. . . Καὶ ἡ ὥρα πλησιάζει. . . Ἀκούω βήματα. . . Μαργαρίτα τρέξε. . . Στάσου [τρέχει πρὸς τὸ κάτοπτρον ἐξετάζουσα τὸ βλέμμα της] Κρύψε τὸ φимиμήθιον ταλαίπωρε. . . «Στοργὴ διατάζουσα καὶ παραδοκούσα. . . περιπάθεια, καὶ αἶγλη καὶ χάος.» Τρέξε εἰς τὴν θύραν, ἀνοίξε γρήγορα. [τρέχει καὶ πάλιν πρὸς τὸ κάτοπτρον] Δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸ κατορθώσω. . . δὲν ἔμπορῶ. Ἄ! εἰς εἶχον ἐδῶ κἀνένα ποιητὴν ἢ ζωγράφον, κάτι θὰ κατάρθουν βέβαια. Στάσου εἰς τὴν θύραν, Μαργαρίτα, δύο μόνον λεπτά διὰ νὰ τοποθετηθῶ.

ΜΥΡΟΕΙΣ. Ἄς ἐπαναλάβωμεν ὀλίγον τὸ μάθημα, ἀφοῦ οὕτω θέλει ἡ κυρία θαλαμηπόλος. Ὀφθαλμοὶ ὑγροί, πέντε ἐξ γαλλικὰ ἢ τρεῖς στίχοι τοῦ. . . τοῦ. . . Σατωβρί. . . ὅχι. . . Σατωβριάν. . . ἂ! Σατωβριάν, τοὺς ὁποίους ἀπεστήθισα χθές. . . Oh! que je suis heureux, passer ma vie entière ici, loin des humains. . . au bruit de ces ruisseaux sur un tapis de fleurs, dans ce lieu

solitaire qu'ignoré je sommeille à l'ombre des ormeaux ! καὶ μολονότι δὲν τοὺς ἐννοῶ ἀρκετά, θὰ ἔχωσιν ὅμως τὸ ἀποτελέσμά των. Νομίζω ἐν τούτοις ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ὕπνου τῶν ἀνθρώπων. . . Αὐτὸς ὁ κατηραμένος λαιμοδέτης ! . . . Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχω ἐτοίμους καὶ ἰδικούς μου δῆθεν στίχους. . . "Α ! ἐὰν εἶχον ἐδῶ κἀνένα ποιητὴν ἢ ζωγράφον. 'Ο εἰς θὰ μοι ἔδιδε στίχους καὶ θὰ μ' ἐπρογύμναζεν εἰς τὸ βλέμμα τοῦ ἔρωτος, ὁ δὲ ἄλλος εἰς τὴν ὥραίαν στάσιν. . . Τί κρῖμα νὰ μὴ πωλῶνται αὐτὰ τὰ πράγματα ! "Α ! ἰδοὺ ἡ θαλαμηπόλος. [Καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα, ἡ Ἀφροδίτη δοκιμάζει πολλάκις ἐπὶ τοῦ καθρέπτου τὸ βλέμμα της ἰσπευσμένως καὶ μετὰ διαφόρων μορφασμῶν, εἴτα δὲ ἐξαπλοῦται νοηλῶς ἐπὶ ἀνακλίντρου]

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. 'Ο κύριος ἐπιθυμεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τῆς κυρίας ;

ΜΥΡΟΕΙΣ. Μόλις κατώρθωσα νὰ κρατηθῶ μέχρι τοῦδε [καθ' ἑαυτὴν] δὲν στερεῖται φαντασίας ἢ φράσις.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. Εἶμαι ἐτοιμὴ νὰ εἰσάξω τὸν κύριον [Ὁ Μυροεὶς εἰσέρχεται εἰς τὸ μεσαῖον δωμάτιον, ἡ δὲ Ἀφροδίτη, ρίπτουσα λαβραῖα βλέμματα ἐπὶ τοῦ κατόπτρου φαίνεται μὴ παρατηροῦσα αὐτὸν δειλῶς προσερχόμενον]

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. [ἐκπληκτός] Θεέ μου ! κύριε . . . τίς εἴσθε ;

ΜΥΡΟΕΙΣ. [διερθεὶς τὸν λαιμοδέτην του] 'Αλλὰ νομίζω, δεσποινίς . . . ἐγνωρίζετε . . .

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Τί ζητεῖτε ;

ΜΥΡΟΕΙΣ. 'Εὰν πτοῶ τὴν δεσποινίδα . . . ἀπέρχομαι ἀμέσως.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Μείνατε . . . ἀγνοῶ τί νὰ σᾶς εἶπω . . . ἐξεπλάγην . . . ἀλλ' ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου σας . . . τῶν εὐγενῶν σας βλεμμάτων . . . με καθησυχάζει.

ΜΥΡΟΕΙΣ. Πόσον καλῶς σᾶς στέκει αὐτὸς ὁ μπουάς ! πόσον magnifique αὐτὴ ἡ ἐσθῆς. Τίς δύναται νὰ μὴ ἀγαπήσῃ τὴν φέρουσαν τοιαῦτα ἐνδύματα ;

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. 'Αγαπᾶτε, κύριε, τὴν ποίησιν, τὰ λαμπρὰ μυθιστορήματα, τοὺς ἱπποτικὸς χρόνους ; . . . "Ω ! συγνώμην ὅτι σᾶς ὁμιλῶ τοσοῦτον ἀρόβως . . . ἀλλ' εἶμαι παῖς ἀκόμη . . . μόλις δεκατετραέτις . . . τὸ δὲ εὐγενές σας ἦθος . . . 'Αγαπᾶτε τὴν ποίησιν ;

ΜΥΡΟΕΙΣ. Oh ! λέγει ὁ Σατω . θριάν :

que ne puis-je heureux, passer ma vie entière ici, loin des humains ! au bruit de ces ruisseaux sur un tapis de fleurs κ. τ. λ. .

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. [καθ' ἑαυτὴν] Τὸν δυστυχῆ . . . ἰδρόνει ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δοκιμασίας . . . Τώρα χρειάζεται τὸ βλέμμα. [Πλησιάζει πρὸς αὐτὸν λαμβάνει τὴν χεῖρα καὶ τὸν θεωρεῖ ἀλλοκότως] Σᾶς ἀγαπῶ διότι . . . ἀγαπᾶτε τὴν ποίησιν.

ΜΥΡΟΕΙΣ. Διὰ τί μὲ βλέπετε οὕτω, δεσποινίς; Εἴσθε θυμωμένη; [Ἡ Ἀφροδίτη μεταβάλλει τὸ βλέμμα της ἐπὶ τὸ ἡδυπαθέστειον ἀλλὰ καθ' ὑπερβολήν· Ὁ Μυρόεις κρούει κωδωνίσκον] Μαργαρίτα! Μαργαρίτα! Ἡ κυρία σου λιποθυμεῖ!

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. ὦ! ὄχι... δὲν ἔχω τίποτε...

ΜΥΡΟΕΙΣ. Ἴδου πάλιν τὸ βλέμμα σας ἐκφράζει θυμόν. Εἴσθε θυμωμένη. Μαργαρίτα, ἡ κυρία σου δὲν εἶναι καλά. Αὐτὸ τὸ βλέμμα...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. Ἀπατᾶσθε, κύριε. Αὐτὸ δὲ εἶναι τὸ λεγόμενον πρῶτον ἐρωτικὸν βλέμμα. Δὲν ἤκούσατέ ποτε περὶ αὐτοῦ;

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. [ἐρυθρὰ ἐκ τῆς ὀργῆς] Ἀ! Θεέ μου! ὅποια παράδοξος ἀνησυχία συνταράττει τὴν καρδίαν μου... Ἐν πρᾶγμα ἀκατανόητον... Εὐδαιμονία ἄρρητος μετὰ τρόμου. Πῶς νὰ τὸ ἐξηγήσω... Ἄν ἦτο ἐδῶ κανεὶς ἱατρός [ὀλίγον πρὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ Μεγακλῆς καταβάλλει μεγίστην προσπάθειαν προσπαθῶν διὰ τῶν χειρῶν νὰ κρατήσῃ τὸν Ἡρόστρατον θέλοντα νὰ δράμῃ εἰς τὸν μεσάτον θάλαμον, εἰς τὸν ὅποτον τέλος εἰσormaί, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Μεγακλέους]

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Ἴδου ὁ ἱατρός.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. [κατάπληκτος] Ἡρόστρατος ὁ ποιητής! Μεγακλῆς ὁ ζωγράφος!

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. [μετ' ὀργῆς κεκρατημένης] Οἷα σύμπτωσις! αὐτὰ τὰ δύο, νομίζω, ἐζητεῖτε πρὸ ὀλίγου, καὶ ἰδοὺ πάρευσιν ἀμφοτέρω. Δότε μοι τὸν σφυγμόν σας, κυρία. ὦχροτέρα, ὦχροτέρα ἀκόμη ἔπρεπε νὰ φαίνησθε. Ἐὰν ἤκούετε τὸν καθρέπτην σας δὲν ἠθέλετε ριψοκινδυνεύσει τόσον. Ἀλλ' ἐπράξατε καὶ ἄλλο σφάλμα ἀκόμη. Δὲν κατενόησατε τὸν ἐκεῖ κατακείμενον συγγραφέα ἄρκετά. Ἐζητήσατε ἓνα ποιητὴν ἢ ζωγράφον. Ἴδου ἐγώ. Θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἐγὼ τὸ περὶ τοῦ ἐρωτικοῦ βλέμματος χωρίον ἐκεῖνο. Ἀκούσατε.—Ὁ Βίκτωρ Οὐγὼ λέγει ὅτι αἱ γυναῖκες ὡς ὑμεῖς εἴσθε πλασμέναι ἐκ βελούδου καὶ μεταξωτοῦ· ὅτι τὸ ὑμέτερον ἐγὼ χάνεται ἐξ ὀλοκλήρου κατακαλυπτόμενον κατὰ μὲν τὸ πρόσωπον ὑπὸ τοῦ ψιμυθίου, κατὰ δὲ τὴν κόμην ὑπὸ κόνεως ἢ βαφῆς. Μόνον τὸ βλέμμα συνενοῖ ὑμᾶς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ ἰδοὺ σήμερον καὶ αὐτὸ προσποιητόν, καθ' ὑπαγόρευσιν. Ὁ εὐήθης οὗτος νεανίσκος, πρέπει νὰ τὸ ἐννοήσῃτε καλῶς, δαψιλεύων ὑμῖν τὰς ἐρωτικὰς περιποιήσεις του, δὲν ἀπευθύνεται ἀληθῶς πρὸς ὑμᾶς τὴν γυναῖκα. Ὅμιλεῖ πρὸς τὸ ψιμυθίόν σας, πρὸς τὰ ὑποδήματά σας, πρὸς αὐτὴν τὴν ἐσθῆτά σας, πρὸς τὸ καθ' ὑπαγόρευσιν βλέμμα σας τέλος. Εἴσθε διπλαῖ αἱ γυναῖκες ὡς εἶναι διπλῇ καὶ

ἡ καρδιά σας. Κρύπτετε τὸ ἀληθές ὑπὸ ψεῦδος, ὡς κρύπτει τις σεσαθρωμένην οἰκίαν ὑπὸ ἐπιδεικτικὸν χρωματισμόν. "Ω! μὴ ταράττεσθε, κυρία, δὲν προσβάλλεσθε ὑμεῖς, ἀλλ' αὐτὸ σας τὸ ἐκ ψιμυθίου πρὶςωπεῖον ἐφ' οὗ πίπτουσιν οἱ λόγοι μου πρὶν ἢ φθάσωσι μέχρις ὑμῶν. Δύναμαι εὐκολώτατα νὰ σᾶς ραπίσω. Δὲν θὰ ραπίσω ὑμᾶς ἀλλὰ τὸ προσωπεῖόν σας. Αὐτὸ εἶναι τὸ προνόμιον τῶν ἀπόκρεω. . . "Α! κυρία, δὲν ἐννοήσατε, βλέπω τὸν συγγραφέα τοῦ βιβλίου ἐκεῖνου!

ΜΥΡΟΕΙΣ. Τώρα κύριε, ἡμεῖς οἱ δύο!

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. "Εχεις δίκαιον. Σ' ἐλησμονήσα. 'Αλλ' αὐτὸ σας τὸ ἦθος τὸ ἱπποτικὸν καὶ ἀρηίφιλον δὲν σοῦ ἀρμόζει, νεανίσκέ μου, διότι, ὡς σὺ ὁ ἴδιος εἶπες, αὐτὸς σας ὁ λαϊμοδέτης ὁμοιάζει, δὲν ἡξεύρω πῶς, ὡσὰν μὲ λαϊμοδέτην συμβολαιογράφου. Διόρθωσε πρῶτον αὐτόν, καὶ μετὰ τοῦτο ἴσως συγκατατεθῶ νὰ σοὶ εἶπω, μικρὲ κήρινε κύριε, ὅτι οἱ στίχοι τοῦ Σατωβριὰν δὲν ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ ὕπνου τῶν ἀνθέων. "Α! μικρὸν τοῦ συρμοῦ καὶ τῶν ραπτῶν πρότυπον! φυλάττου ἄλλοτε ἀπὸ τοὺς ποιητὰς καὶ ζωγράφους καὶ μὴ τοὺς ζητᾶς νὰ σοὶ διορθώσωσι τὸ βλέμμα καὶ τὴν στάσιν, διότι εἰσὶν ἀδαεῖς τοῦ ὠραίου.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Κύριε! . . .

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ, Αἰ ἰδοὺ καὶ ἡ καθιερωμένη φράσις τῆς ἀμηχανίας. Ἀπορῶ δὲ μάλιστα πῶς ἐβράδυνεν ὁ τετριμμένος ῥωμαντικὸς τύπος τῆς λιποθυμίας.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. "Α! [λιποθυμεῖ]

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Φέρε, Μαργαρίτα, τὸν χρυσοῦν ἐκεῖνον τόμον, τέταρτον ἐξ δεξιῶν, τὸν ὁποῖον βλέπεις ἐκεῖ εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Περιγράφει, νομίζω, τὰν κομψότερον τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου δύναται μία νεᾶνις νὰ συνέλθῃ ἐκ τῆς ἐκουσίας λιποθυμίας ταύτης.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. [ἐγειρομένη ταχέως] Λοιπόν, ναί! ἐλιποθύμησα ἐκουσίως. Λοιπόν ναί! ἡ ὠχρότης μου εἶναι πλαστή, ναί, τὸ βλέμμα μου πλαστόν, πλαστὰ τὰ πάντα, διότι ἀπεδείχθη ὅτι οὕτω μόνον σᾶς δελεάζομεν, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἐρασταὶ τῶν ἐπιφανειῶν. Ὑπάρχουσι μάλιστα τινὲς ἐξ ἡμῶν γνωρίζοντες τὴν ὑπόκρισιν ταύτην καὶ ὅμως γονυπετοῦντες πρὸ αὐτῆς. Τῶν γυναικῶν τὸ καλλυντήριον ἐγένετο παρὰ πλείστοις θέμα ποιήσεως. Ὁ πρὸ ὑμῶν εὐήθης νεανίσκος οὗτος μοὶ ἔλεγε πρὸ ὀλίγου ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μὴ ἀγαπήσῃ τὴν φέρουσαν τοιοῦτους στολισμούς. Εἴμεθα λοιπὸν διπλαῖ αἱ γυναῖκες, ναί! ἔχομεν δύο καρδίας, πέντε, ἑκατόν, χιλίας, ἀπείρους καρδίας, διότι οὕτω σᾶς ἀρέσκει, οὕτω θέλετε. Τοὺς ἐξομοιώσαντας ἡμᾶς ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν πρὸς κάτοπτρα ἀντανακλῶντα οἰοδήποτε μορφὴν ἀλληλοδιαδόχως

ἤ καὶ συγχρόνως ἀκόμη, στρέψατε τὴν σελίδα, καὶ θὰ τοὺς ἴδῃτε ὑμνοῦντας εἰς ὠραίους ὀκτωσυλλάβους ἢ δεκασυλλάβους στίχους τὴν ἐν χορῶ κυματίζουσιν καὶ θροοῦσιν μεταξίνην ἐσθῆτά μας. Ναί, ἀστασίαν, ἀστασίαν πανταχοῦ, διότι ἡ Σαπφὼ ἐπνίγη καὶ οὐχὶ ἡ Δαλιδά. Καὶ τώρα, ποιητὰ Ἡρόστρατε, ἐξέλθε τοῦ δωματίου τούτου, κήρυξον πανταχοῦ ὅ,τι ἐδῶ παρ' ἐμοῦ ἤκουσας καὶ αὔριον τὴν πρωΐαν θὰ ἴδῃς πεντήκοντα μνηστῆρας τῆς χειρός μου γονυπετοῦντας πρὸ τῆς θύρας μου!

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Μεγάκλεις, Μεγάκλεις, φύγωμεν ἐντεῦθεν. φύγωμεν μακράν. Εἰς τοὺς ἀγρούς! εἰς τοὺς ἀγρούς [Τὴν ἀρτάζει ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὸν σῦρει ὀπίσω του]

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

[Κοιτᾷ, τερπνὴ καὶ χλοάζουσα· Ἐπὶ τῇ χλόῃ καθύστα ἡ Ἀνθή, ἔχουσα ἐνώπιόν της μικρὰν ἀρτιγέννητον αἶγα Ποσειδῶντος αἰγῶν καὶ προβάτων εἰνα· διεσπαρμένον ἀπὸ τὴν παραλίαν].

ΑΝΘΩ. [δακρύουσα] Τί ἔχεις, Πιπί μου πτωχό; Τί τοῦ ἔκαμαν, ψυχὴ μου, καὶ κλαίεις; Ἄ! τὸ ταλαίπωρο Πιπί, νὰ τὸ δαγκάσῃ ὁ Κέρβερος, ὁ κακὸς σκύλος ποῦ θὰ τὸν μαλώσω. Ἡσύχασε, μικρό μου, ἔλθε νὰ σὲ φιλήσω, ἀγάπη μου, ὅπου αὔριον θὰ μεγαλώτῃς καὶ θὰ τρώγῃς καὶ σὺ χορταράκι δροσερὸν εἰς τὴν μητέρα σου, καὶ θὰ κάμῃς καὶ σὺ μικρὰ νὰ τὰ τρέφῃς μετὰ τὸ γάλα σου τὸ ἄσπρον καὶ ἁθῶν ὡσάν τὴν μικρὰ σου τὴν καρδιά. Νά τον πάλιν, ἔρχεται ὁ κακὸς Κέρβερος. Ὅπισω! νὰ μὴ το ἐγγίσῃς ἄλλην φορὰν, κακὲ σκύλε, διότι θὰ λογαριασθῶμεν μαζῇ. Εἶδες; τὸν ἐμάλωσα καὶ ἄλλοτε πλέον δὲν θὰ σὲ πειράζῃ, Πιπί μου, ὅχι πλέον. Τί ἔχεις ἀκόμη, ἀγαπημένον μου; Ἄ! Θεέ μου, κλαίει μετὰ τότον παράπονον! Σιώπαινε μικρὲ μου καὶ ἐγὼ θὰ σὲ στολίσω μετὰ ἄνθη ὠραῖα ὅπου ἔκαμεν ἡ ἀνοιξὶς διὰ σέ. [Στείρει τὴν μικρὰν αἶγα] Τὸν κακὸν τὸν Κέρβερον! Τώρα θὰ σὲ ζηλεύσῃ δι' αὐτό σου τὸ στεφάνι. Ἄ! Θεέ μου, τί ἔχει καὶ τρέμει τόσον; Τί νὰ τοῦ κάνω νὰ ἰατρευθῇ;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΑΝΘΩ

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Ὠραία μου κόρη διὰτὶ νὰ κλαίῃς ἐντὸς τῆς γελώσης ταύτης φύσεως; Δὲν θὰ θλιβῶσι, δὲν θὰ κλυύσωσι ἀρά γε καὶ τὰ ἄνθη ταῦτα ὅτι δὲν ἡδυνήθησαν νὰ ἀναβιβάσωσιν ἐπὶ τῶν ὠραίων σου αὐτῶν χειλέων τὸ μεδίδιαμα τὸ ὁποῖον ὠνειρεύ-

θησαν τὴν νύκτα, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον τὰ ἐστόλισεν ἡ φιλοπαίγμων αὔρα μετὰ τῆς δρόσου τῆς νυκτὸς συνεργασθεῖσα;

ΑΝΘΩ. Κλαίω διὰ τὸ μικρὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐδάγκασεν ὁ Κέρβερος, κύριε.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. ὦ καλλονὴ ἀγνοοῦσα ἑαυτήν, σὺ εἶσαι τὸ ἄκρον ἄωτον τοῦ γνωστοῦ ἐπὶ τοῦ κόσμου κάλλους. Ἀθωότης παρθένου νεαρᾶς, σαγηνεύουσα ἐν ἀγνοίᾳ σου τὰς καρδίας, εὐτυχὴς διὰ τοῦτο, δικαίως δύνασαι νὰ ἀπαιτήσῃς ὡς ἰδικούς σου πάντας τοὺς παλμούς τῶν καρδιῶν, οὓς ἡ θεὰ σου τονίζει. Εἶσαι ῥόδον ὑπὸ μορφὴν ἀνθρωπίνην, ὠραία μου κόρη, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι διαμένεις ἐπὶ τῆς γῆς πλειότερον χρόνον, ἄγγελε τοῦ οὐρανοῦ, μόνῃ ἁξία ἀνταμοιβῇ παντὸς ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἢ ἀποκτᾷ ἐν ἑαυτῷ ὑψηλὸν καὶ μέγα. ὦ! ἐὰν ἦσο μυριάκις ὠραιότερα καὶ ἐγνώριζες τοῦτο, δὲν ἤθελε λάμπει εἰς τὸ οὐράνιον βλέμμα σου αὐτὸ ἡ ἄρρητος αἴγλη ἥτις τὴν στιγμὴν ταύτην μοῖ ὁμιλεῖ τὴν γλῶσσαν τοῦ ἔαρος καὶ τῶν ἀνθέων. Ἀλλ' ἀγνοεῖς τὴν καλλονὴν σου, καὶ τοῦτο εἶνε ὅ,τι ὁ δυστυχὴς θνητὸς δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς γῆς του, τὸν μᾶλλον παρήγορον ἀστέρα [εἰσελθὼν ὁ Μεγαλὴς κρύπτεται ὑπὸ σθεν βράχου μετὰ τῆς εἰκόνης του.]

ΑΝΘΩ. Σὺ, κύριε, ὅστις εἶσαι τόσον καλός, μολονότι λέγεις πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἐννοῶ, ἱάτρευσέ μου, παρακαλῶ αὐτὸ τὸ μικρὸν.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Τὸ χόρτον αὐτὸ τὸ ὁποῖον πατεῖ ὁ ὠραιὸς σου ποῦς, καλὴ παρθένε, θὰ σοῦ ἱατρεύσῃ τὸ μικρὸν σου ἐπιτιθέμενον εἰς τὴν πληγὴν αὐτὴν τὴν ὁποῖαν φθονῶ.

ΑΝΘΩ. Καὶ διατί τὴν φθονεῖς; Πρέπει νὰ τὸ κοπανίσω;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Ναί, καὶ τὸ ὄνομά σου;

ΑΝΘΩ. Μὲ λέγουν Ἀνθῶ! Σὲ πῶς σὲ λέγουν;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Ἀνθῶ, καλεῖσαι; Οὐδὲν ἄλλο ὄνομα θὰ μοι ἤρεσκε, τὸ πιστεύεις, ὠραία μου χάρις; Ἐπερίμενον αὐτὸ τὸ ὄνομα. Φυλάττεις λοιπὸν, Θεέ μου, καὶ δι' ἡμᾶς τὰ ἀποπεπλανημένα πτηνὰ, φυλάττεις μίαν ὅασιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐχμηρᾶς ἐρήμου ταύτης ἣν καλοῦσιν Οἰκουμένην! Εὐλογητὸν νὰ ᾔηνε τὸ ὄνομά σου! Ἀνθῶ, ὀνομάζομαι Ἡρόστρατος ἐγώ!

ΑΝΘΩ. Τὸ ὄνομά σου εἶνε ὠραῖον καθὼς σὺ, κύριε.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. ὦ! ἔκστασις! ἔκστασις! Τροφὴ τοῦ παραδείσου ἐξαγιαζούσα τὸν ἐγωισμόν καίτοι πλήρης τοιούτου. Ἄφες με εἰς τοὺς πόδας σου. Σὺ ὁ θεόπεμπτος ἄγγελος, παράτεινε τὰς στιγμὰς ταύτας τῆς Ἐδέμ, ἵνα ἐξελεγχθῇ ψευδόμενον ὁ τι λέγουσι περὶ τῆς βραχύτητος τῆς εὐδαιμονίας! Ἀνθῶ, ἄκουσον ὁρμᾶ ἢ λέξις πρὸς τὰ χεῖλη μου. Εἶμαι μόνος ἐν τῷ κόσμῳ εἶμαι νο-

μίζω ἐξόριστος ἐξ ἄλλου κόσμου, τὸν ὅποιον τώρα εὐρίσκω εἰς τὰ βλέμματά σου καὶ τὸν ὅποιον λατρεύω. "Ο,τι αἰσθάνομαι ἤδη εἶνε ἄγνός πατριωτισμός. Ἀνθῶ, εὖρον ἐν σοὶ τὴν ἀληθῆ μου πατρίδα καὶ σὲ ἀγαπῶ! [Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Μεγαλὴς παραβάλλει τὰ βλέμματα τῶν δύο νέων πρὸς τὰ τῆς εἰκόνης του, φέρων ἐνίοτε τὴν γραφίδα ἐπ' αὐτῶν.]

ΜΗΓΑΚΛΗΣ [καθ' ἑαυτόν.] Ἐξαίσιον! ἐξαίσιον! ὑπερφυές! Τρέμει ἐκλελυμένη ἡ χεὶρ τοῦ καλλιτέχνου ἀπέναντι τοιαύτης θεότητος.

ΑΝΘΩ. Δὲν ἐννοῶ τοὺς λόγους σου ἀλλ' αἰσθάνομαι φόβον, δειλίαν, δὲν ἡξεύρω. Ἠξεύρω μόνον ὅτι βλέμμα σου εἶνε ὥρατον καὶ μὲ συγκινεῖ βαθύτατα· ὅτι, ἐὰν φύγῃς, δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ μένω μακράν σου· ὅτι... δὲν εἰξεύρω πλέον τίποτε.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. "Ω! ναί, δὲν δύνασαι, δὲν θέλω νὰ μὲ ἐννοήσῃς· μὲ ἐννοεῖ ἡ καρδιά σου, ἡ ἀγνή ὡς ὁ βίος ἐκείνης τῆς ἰασης, καὶ τοῦτο μοὶ ἀρκεῖ. Ἐλθετε τώρα ἡγεμονίδες τοῦ κόσμου, αὐτοκράτειρα· τῆς γῆς. Συμπτύξατε ἅπασαν ὑμῶν τὴν λαμπρότητα τὴν διήκουσαν μέχρι περάτων τοῦ κόσμου, συμπτύξατε αὐτὴν εἰς τόπον καὶ χρόνον ἐλάχιστον, ὥστε βλέμμα ἐν νὰ περιλαμβάνῃ αὐτὴν ἅπασαν, μυριοπλασιάζουσαι ἐὰν δύνασθε αὐτὴν κατὰ τὴν λάμψιν καὶ τὴν ἡδονὴν οὐδ' ἐν δευτερόλεπτον ἐκ τῶν στιγμῶν τούτων σᾶς δίδω, ἵνα τὴν ἀνταλλάξω, οὐδὲ ἐν. Ἐρρε πνιγερὰ ἀτμόσφαιρα τοῦ κόρου καὶ τῆς βεβιασμένης καλλονῆς, κολοσσιαῖον κοιμητήριον τοσοῦτων ὑψηλῶν μεγαλοφυῶν συντριφθεῖσων ἐπὶ τοῦ ἀπαθοῦς καὶ ψυχροῦ μαρμαρίου τῆς γλισχρότητος καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ σου. Σὲ ἐγκαταλείπω. Ἀνθῶ, γλυκεῖά μου φίλη, θὰ ζήσω μεσὰ σοῦ διὰ παντός. Σοὶ φέρω καρδίαν παλλομένην θερμῶς, ὅπως ὑμνῇ τὴν φύσιν ἥτοι σέ, διότι ἐν σοὶ κατοπτρίζεται καὶ κατοικεῖ πᾶσα καλλονὴ καὶ ἀγιότης. Ἰδὲ πέριξ, καὶ αὐτὴ ἡ μικρὰ πληγωμένη σου αἰὲς πηδᾷ ἤδη ἐπὶ τῶν βράχων χαίρουσα καὶ ὑγιής.

ΑΝΘΩ. "Ω! εἶσαι ὁ σωτὴρ ἄγγελος καὶ διαχέεις πανταχοῦ τὴν ζωὴν. Θὰ ζήσωμεν ὁμοῦ, δὲν τὸ εἶπες σύ, ὥραίῃ μου Ἡρόστρατε. Θὰ στολιζώμεν μὲ ἄνθη τὰς αἰγὰς μου. Θὰ πίνωμεν τὸ γάλα ὁμοῦ, ἐδῶ εἰς τὰ χόρτα καὶ εἰς τὰ ἄνθη.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Σατωβριάν! εἴμ' εὐτυχέστερός σου, ἀπείρως εὐτυχέστερος, διότι ἐγὼ ἔχω ἤδη ὅτι σὺ ἐπόθεις ἐν ταῖς γλυκειαῖς σοῦ ἐκείναις στροφαῖς. Ἡδὴ τὰ ἄνθη ταῦτα περιεβάλλοντο καλλονὴν θαυμαστοτέραν, διότι ἀγαπῶ τὴν καλλιβλέφαρον νύμφην τῶν ρυακίων τούτων, τῶν κυνορρόδων τούτων τῶν ἐρατεινῶν. Ἀνθῶ μου προσφιλής, ἐδῶ ἐπὶ τῶν γονάτων σου τούτων τῶν παρθενικῶν, ὑπὸ τὴν ἀγνήν τῆς φύσεως πνοήν, θὰ μὲ ἀφίνης νὰ

ἀποκοιμίζωμαι εἰς τὴν ἡδονικὴν ταύτην καὶ δροσερὰν τῶν φι-
λυρῶν σκιάν, βρυκκλιζόμενος ὑπὸ τῆς φωνῆς σου τῆς ἀργυροή-
χου καὶ μελωδικῆς. Ἀνθὼ φιλότατη, θὰ ἀγαπώμεθα ἐδῶ, ἔνθα ἡ
δρόσος τῶν ἑαρινῶν νυκτῶν, ἄγρυπνος καὶ ἐπιτηδεῖα κοσμητήρια
τῶν ἀγνῶν τούτων ἀνθέων, τὰ στολίζει ἐν σιγῇ καὶ μυστηρίῳ,
μὲ νέους πάντοτε ἀδάμαντας, ἵνα τὰ εὖρη ἢ ἡὺς τὴν πρωΐαν καὶ
τὰ θωπεύσῃ καὶ τὰ λαμπρύνῃ μὲ σάπφειρον καὶ σμάραγδον καὶ
ἐκείνη, τὰ φιλάρεσκα! . . . Καὶ ποῦ ἄλλοῦ, Θεέ μου, δύναται τις
ν' ἀγαπήσῃ τόσον ὅσον θέλεις σύ ; . . . Κλαίεις, Ἀνθὼ ; τέκνον
τῆς ἀληθοῦς ἀγνότητος, ἥτις, ὅσα καὶ ἂν πράξῃ ἔργα μεγάλα ὁ
ἄνθρωπος, θέλει διατελεῖ πάντοτε τὸ κάλλιστον στοιχεῖον τῆς ὑπε-
ροχῆς του ; Κλαῦσον ! εἶχον καιρὸν πολὺν νὰ ἴδω δάκρυα χαρᾶς
οὐδέποτε δὲ εἶδον τοιαῦτα ῥέοντα ἐξ ὀρθαλμῶν ἀγνωτέρων. [Ὁ μι-
γακλῆς ἐκέρχῃ τὴν εἰκόνα του ἐκ τῶν κλαδῶν δένδρου καὶ παρσιάζει μὲ ὀφθαλμοὺς δακρυ-
δαίοντος.] Μεγάκλεις, ἔλθε. ἔλθε γρήγορα νὰ ἐνχγκαλισθῇς τὸν φίλον
σου εὐδαίμονα. Ἐλθε νὰ κλαύσωμεν πάντες ὁμοῦ τὰ δάκρυα τῆς
χαρᾶς τὰ σπανιώτατα. Ἰδέ, αὐτὴν τὴν χάριν, τὴν δρυάδα ταύ-
την τὴν παρθενικὴν ! Εἶνε ἰδική μου, Μεγάκλεις, ἀκούεις ; Αὐτὰ
τὰ ἀρώματα τῶν ἀνθέων τούτων εἶνε ἰδικά μου. Γνωρίζεις τί ση-
μαίνει τοῦτο ; Σημαίνει ὅτι πᾶσα ἡ ἐπὶ τῆς γῆς εὐδαιμονία εἶνε
ἰδική μου !

ΑΝΘΩ [ἐνθ' κλαίει.] Καὶ αἱ χεῖρες αὐταὶ ὅλαι, ὅλαι μετὰ τοῦ γά-
λακτός των ἰδ καὶ σου εἶνε, ὦραϊέ μου Ἡρόστρατε. Δὲν θὰ μ' ἐ-
πιπλήξῃ ὁ πικτήρ μου διὰ τοῦτο, διότι εἶσαι τόσον ὦραϊος, τόσον
καλός.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Τὴν ἀκούεις, Μεγάκλεις, λησμονεῖ ἑαυτὴν
ἀπαριθμοῦσα τὰ δῶρά της ! Καὶ πῶς ὄχι, μήπως περιλαμβάνει
ἑαυτὸν ὁ ἥλιος ἐπιθεωρῶν καὶ ἀριθμῶν τὰ κτίσματα ὅσα κατ' ἐ-
κástην διὰ τοῦ φωτός του καλλύνει ;

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Μή μου ζήτει λέξεις, Ἡρόστρατε. Εἰς τὰς συν-
διαλέξεις τῶν ἐρώντων, πᾶσα ξένη φωνή, εἶνε φθόγγος παράτονος.
Ἄφες με νὰ θαυμάζω σιωπῶν.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ [ἐκκληνέει.] Τίς εἶνε ἐκείνη ἡ εἰκὼν ; Μεγάκλεις,
τί βλέπεις εἶν' ἐκεῖνο ;

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. Εἶσαι σύ, εἶνε ἡ Ἀθώ, εἶνε ὅ,τι ἐζητοῦμεν.
Ἡρόστρατε.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Θαῦμα ! θαῦμα ! Ἀνθὼ, ἔλθε νὰ τὴν ἴδῃς.
Ἐλθε νὰ ἀσπασθῶμεν τὸν γόητα τοῦτον ὅστις κητῶρθωσεν νὰ δικαιω-
νίσῃ τὰς εὐδαίμονας στιγμάς μας !

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. ὦ ! ὀλίγα μόνον μετεβλήθησαν ! Τὰ πλεῖστα
κατὰ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου. Ὅσον διὰ τὸ βλέμμα

ολίγα διορθώσεις, διότι τὸ βλέμμα σας ἦτο ὑπερφυστικόν ἢ ὅσον χθές τὸ ἐφάντασθαι Ἡρόστρατε. Φαίνεται ὅτι ἡ Ἀνθὼ ἔχει καλλιτέραν ἔκδοσιν τῶν Ἀθλίων τοῦ Βίκτωρος Οὐγώ.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Μὴ μοῦ ἐνθυμίζης τὴν παρελθοῦσαν κόλασιν ἐν τῷ παρόντι παραδείσῳ Ἡ Ἀνθὼ μὲ ἀγαπᾷ καὶ ἀνάγκη νὰ λησμονήσω διότι τὸ γενόμενον βρέφος δὲν ἐνθυμεῖται τί ἦτο πρὶν ἢ γεννηθῆ καὶ ἐγὼ σήμερον εἶμαι βρέφος γεννώμενον ἐν τῇ Ἐδέμ ταύτῃ τοῦ ἔρωτος, τῆς ἀγνότητος, τῆς καλλονῆς.

ΑΝΘΩ [ἐρυθρίσας] Τοῦ ἔρωτος! αὐτὸς λοιπὸν εἶνε ὁ ἔρως!

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Ἀγ, ἡ κόρη τὴν περὶ ἡμᾶς ἀρμονίαν ταύτην τὴν ἔκτακτον, τὴν ὑπερφυστικὴν καλλονὴν τοῦ ἔρωτος τοῦτου ὅπερ μετὰ διὰ τῶν πετάλων τῶν ἀνθέων μας, δὲν τὴν δίδει ὁ Θεὸς εἰς πάντας τοὺς θνητοὺς, ἀλλ' εἰς μόνους τοὺς ἐρῶντας Σὲ ἀγαπῶ, καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπεθύμουν ὅλος ὁ κόσμος νὰ ἦτο εὐδαίμων ὡς ἐγώ.

ΜΕΓΑΚΛΗΣ. ὦ ποιηταί, ποιηταί! πάντοτε ἔπρεπε σεῖς νὰ εὐτυχεῖτε, διότι ἡ εὐδαιμονία παρ' ἡμῖν ἐγωϊσμοῦ δὲν μετέχει. μόνῃ δὲ ἡ ἀκτινοβολία τῆς εὐδαιμονίας σας ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ ἐν τῇ αἴγλῃ τῶν ἀκτίνων τῆς δεκαπλάσιον τοῦ ἰδικοῦ μας κόσμον.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. Ἀληθῆ λέγεις, Μεγάκλεις, ἀλλ' ἄκουσον καὶ τοῦτο. Εἴτε ὀδυνῶνται, εἴτε χαίρουσιν οἱ ποιηταί, ἡ χαρὰ ἢ ἡ ὀδύνη των αὕτη πάντοτε ὑπηρετεῖ τὸν κόσμον. Εἴτε πένθιμον εἴτε χαρωπὸν κρούσουν ἐπὶ τῆς λύρας χορδὴν, ὁ ἦχος τῆς χορδῆς ταύτης παλλομένης, δοξάζει τὴν χώραν ἢ τὴν πόλιν ἐξ ἧς ἡ μελωδικὴ αὕτη φωνὴ ἐξῆλθεν. Εἴτε χαρᾶς, εἴτε ὀδύνης δάκρυ ἀνατεῖλῃ ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ-ποιητοῦ, ὁ κόσμος τὸ ἀρπάζει ἀπλήστως καὶ στολιζεται δι' αὐτοῦ ὡς δι' ἀδάμκντος Καὶ διὰ τοῦτο ὅταν συλλογίζωμαι Μεγάκλεις, ὅτι, ἐὰν πᾶν ὅ,τι εἶδομεν, εἴπομεν, καὶ ἠκούσαμεν ἀπὸ τῆς χθὲς μέ/ρι τῆς στιγμῆς ταύτης, ἦτο γεγραμμένον πιστῶς καὶ ἐδημοσιεύετο ἔκ τινος τυπογραφείου. ἤθελε θεωρηθῆ οὐχὶ ὡς ἀλήθεια διδάσκουσα, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον ὡς ἄρθρον φιλολογικόν! . . . ὦ! ὅταν αὐτὸ τὸ συλλογίζωμαι, φίλε μου . . . πίστευσον ὅτι. . . [ἀπέρχονται καὶ οἱ τρεῖς συνομιληταί.]

* Εἰσαγωγή ἢ Ἑρμηνεία τῷ 1875.

ΙΩ. Γ. ΦΡΑΓΚΙΑΣ